

Ammattiosaston mallisäännöt

Patentti- ja rekisterihallituksen
ennakkotarkastamat 26.4.2023
Dnro 2023/76343Y

1 § Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on _____
ja sitä nimitetään näissä säännöissä ammattiosastoksi.

Ammattiosaston kotipaikka on _____

2 § Ammattiosaston tarkoitus

Ammattiosaston tarkoitus on koota järjestämis- ja sopimusalojensa palkansaajat ja opiskelijat yhteen edunvalvontajärjestöksi. Jäsenistön yhteistoiminnan avulla ammattiosasto parantaa ja puolustaa työ- ja palkkaehtoja, taloudellisia, sosiaalisia ja oikeudellisia etuja sekä toimii palkansaajien yhteiskunnallisen aseman, oikeudenmukaisuuden, ja tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Ammattiosasto on Teollisuusliitto ry:n jäsen.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi ammattiosasto:

1. Tekee yhdessä liiton ja muiden ammattiosastojen kanssa järjestämis- ja jäsenhankintatyötä vahvistaakseen liitto-organisaatiota paikallisesti ja valtakunnallisesti sekä saadakseen jäsenistön osallistumaan aktiivisesti ammatilliseen ja yhteiskunnalliseen edunvalvontaan;
2. Valvoo ja seuraa, että työpaikoilla noudatetaan Teollisuusliitto ry:n solmimien työehtosopimusten ehtoja sekä työsuhteita ja työolosuhteita sääteleviä sopimuksia ja säädöksiä. Ammattiosasto ei tee jäseniään koskevia työehtosopimuksia.
3. Valmistelee yhteistyössä liiton kanssa ehdotuksia voimassa olevien työehtosopimusten uudistamiseksi ja uusien sopimusten solmimiseksi;
4. Valvoo ja seuraa liiton hallituksen ohjeiden mukaisesti, että Teollisuusliitto ry:n solmimien työehtosopimusten puitteissa paikallisesti tehtyjä jäsenistönsä työ- ja palkkaehtoja koskevia sopimuksia noudatetaan.
5. Edistää ja tukee työhuonekuntien perustamista ja toimintaa työpaikoilla osana ammattiosaston toimintaa.
6. Edistää ja tukee luottamushenkilöiden ja työsuojeluvaltuutettujen sekä muiden luottamustehtävissä toimivien toimintaa.
7. Edistää jäsenten osallistumista koulutuksiin ja harjoittaa julkaisu- ja tiedotustoimintaa. Järjestää kokouksia ja tilaisuuksia sekä ohjaa jäseniä yhteiskunnalliseen toimintaan.
8. Voi omistaa ja hallita irtainta ja kiinteää omaisuutta. Toimintansa tukemiseksi ammattiosasto voi vastaanottaa avustuksia, lahjoituksia ja testamentteja sekä toimeenpanna arpajaisia ja rahankeräyksiä. Ammattiosasto voi harjoittaa elinkeinotoimintaa, joka välittömästi liittyy sen tarkoituksen toteuttamiseen.

9. Toimii ammattiosaston tavoitteita, tarkoitusta ja toimintaperiaatteita tukevien yhteistyökumppanien kanssa sekä voi tukea niiden toimintaa taloudellisesti.

3 § Jäsenyys

Jäsenrekisteri

1. Liitto ylläpitää ammattiosastojensa jäsenrekistereitä ja toimittaa niiden tiedot osastojen käyttöön.

Liittyminen

2. Ammattiosaston varsinaiseksi jäseneksi voi liittyä liiton järjestämis- ja sopimusaloilla työskentelevä 15 vuotta täyttänyt työntekijä. Ammattiosaston kannatusjäseniksi voivat liittyä sääntöjen 3 § 7. kohdan mukaiset henkilöt. Jäseneksi hyväksymisestä päättää ammattiosaston hallitus. Ammattiosaston hallitus voi valtuuttaa jäseneksi hyväksymisen liiton tehtäväksi.
3. Ammattiosaston jäsenten on noudatettava liiton ja ammattiosaston sääntöjä sekä liiton ja ammattiosaston toimielinten päätöksiä. Ammattiosaston jäsenet eivät saa kuulua liiton toimintaa ja periaatteita vastustaviin yhdistyksiin.
4. Ammattiosaston jäsenelle annetaan jäseneksi hyväksymisen yhteydessä todiste jäsenyydestä.
5. Jäsen, joka siirtyy ammattiosastoon toisesta kotimaisesta ammattijärjestöstä siten, että jäsenmaksuja ei ole maksamatta pidemmältä kuin 30 päivän ajalta, saa liittymispäivästä alkaen samat jäsenoikeudet, jotka sääntöjen mukaan kuuluvat muillekin ammattiosaston jäsenille. Työehtosopimuksia tekevät ammattiliitot katsotaan sellaisiksi kotimaisiksi ammattijärjestöiksi, joista voidaan liittyä ammattiosastoon siirtyvänä jäsenenä.

Ulkomaisesta ammattijärjestöstä siirtyvän jäsenen osalta noudatetaan 60 päivän siirtymäaikaa.

Vapaaajäsenet

6. Ammattiosaston jäsen saavuttaa vapaajäsenyyden siirryttyään vanhuuseläkkeelle tai varhennetulle vanhuuseläkkeelle, kun hän on liittynyt ammattiosastoon 31.12.2012 mennessä ja ollut jäsenenä yhtäjaksoisesti vähintään 30 vuotta.

Vapaajäsenyys myönnetään liiton hallituksen ohjeiden mukaisesti.

Kannatusjäsenet

7. Kannatusjäsenillä on ammattiosaston kokouksissa puhe- ja esitysoikeus ja oikeus osallistua ammattiosaston ja liiton toimintaan. Ammattiosaston kannatusjäseneksi voivat liittyä:
  - a. opiskelijajäseneksi liiton järjestämis- ja sopimusaloille ammattiin opiskeleva;Ammattiosaston opiskelijajäseneltä ei peritä jäsenmaksua.

Eroaminen ja erottaminen

8. Jos jäsen haluaa erota ammattiosastosta, hänen on ilmoitettava siitä kirjallisesti ammattiosaston hallitukselle tai sen puheenjohtajalle. Jäsen voi myös erota ammattiosastosta ilmoittamalla siitä osaston kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Ammattiosaston hallitus voi valtuuttaa liiton vastaanottamaan eroilmoitukset. Ammattiosastosta eronnut jäsen menettää kaikki oikeutensa ammattiosastossa. Samoin hän vapautuu myös niistä velvollisuuksista, joihin hän ammattiosastoon liittyessään on sitoutunut paitsi eräntyneistä maksuista ja maksuista, joihin hän on erikseen tietyksi ajaksi sitoutunut.
9. Jäsenen katsotaan eronneen ammattiosastosta, jos hän ei ole maksanut eräntyneitä jäsenmaksujaan kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, johon jäsenmaksu kohdistuu.
10. Jäsen voidaan erottaa ammattiosastosta
  - a. jos hän on tahallisesti toiminut vastoin ammattiosaston ja liiton sääntöjä, kieltäytynyt noudattamasta ammattiosaston tai liiton hallituksen sääntöihin perustuvia ohjeita, tai muuten toimii vastoin ammattiosaston ja liiton periaatteita;
  - b. jos hän on vilpillisellä toiminnalla saanut avustusta;
  - c. jos hän on kavaltanut ammattiosaston tai liiton varoja;
  - d. jos hän on päässyt jäseneksi väärillä tai muuten harhaanjohtavilla tiedoilla.

Ammattiosaston hallitus päättää jäsenen erottamisesta. Ennen erottamispäätöksen tekemistä jäsenellä on oikeus tulla kuulluksi, jollei kyseessä ole jäsenmaksun laiminlyönti. Hallituksen on ilmoitettava jäsenen erottamisesta liitolle.

Eronneella tai erotetulla jäsenellä ei ole oikeutta saada takaisin liitolle suorittamaan jäsenmaksuja.

4 § Jäsenmaksut

1. Työssä oleva ammattiosaston varsinainen jäsen maksaa liitolle prosentuaalista jäsenmaksua ennakonpidätyksenalaisesta palkkatulosta sekä siihen rinnastettavasta tulosta ja/tai euromääräistä jäsenmaksua. Jäsenmaksun määräytymisperusteet ja suuruuden jäsenlajeittain päättää vuosittain valtuuston syyskokous.
2. Itsensä työllistäjät ja ammatinharjoittajat maksavat valtuuston päättämän jäsenmaksun.
3. Ilman palkkatuloja, ansioturvaa tai perusturvaa oleva jäsen, joka ei ole vapautettu jäsenmaksujen maksamisesta tämän pykälän 9. kohdassa mainitusta syystä, maksaa jäsenmaksua kuukausittain työttömyysturvalain työssäoloehtoon vaadittavasta vähimmäispalkasta.
4. Varsinaisilta jäseniltä peritään jäsenmaksut joko työnantajan kanssa tehtävällä perintäsopimuksella tai jäsen maksaa jäsenmaksut itse.
5. Enintään kolmen (3) kuukauden aikana maksamattomat jäsenmaksut voidaan maksaa takautuvasti. Yli kolmen (3) kuukauden ajalta maksamattomat jäsenmaksut voidaan maksaa takautuvasti vain, mikäli maksun laiminlyönti ei ole johtunut jäsenestä.
6. Liiton jäsenmaksupalautus ammattiosastoille

Liiton syysvaltuusto päättää vuosittain ammattiosastoille annettavan jäsenmaksupalautuksen perusteista ja suuruudesta seuraavalle kalenterivuodelle. Liitto ei maksa jäsenmaksupalautusta ammattiosastolle, jos ammattiosasto on jättänyt noudattamatta valtuuston päätöstä jäsenmaksupalautusten myöntöperusteista.

7. Liiton hallitus voi määrätä ammattiosaston jäsenten suoritettavaksi ylimääräisen jäsenmaksun.

Ylimääräisen jäsenmaksun suorittamisen laiminlyönnistä ovat voimassa samat jäsenoikeuksia rajoittavat seuraukset kuin varsinaisen jäsenmaksun laiminlyönnissä.

8. Liiton hallituksen luvalla ammattiosasto voi periä jäseniltään toiminnastaan johtuvien kustannusten peittämiseksi ylimääräistä osastomaksua, jonka suuruudesta päättää ammattiosaston syyskokous.
9. Ammattiosaston jäsen on vapautettu jäsenmaksusta, jos hän on vailla palkkatuloja ollessaan

- sairauslomalla
- kuntoutustuella tai -rahalla

- tapaturmavakuutuslain mukaisella päivärahalta
  - työkyvyttömyyseläkkeellä
  - opiskelemassa
  - perhevapaalla tai omaishoitajana
  - suorittamassa asevelvollisuutta, aseetonta- tai siviilipalvelusta
  - työttömänä työnhakijana
  - vuorotteluvapaalla
  - suorittamassa vapausrangaistusta
  - liiton hallituksen hyväksymässä työtaistelussa tai työnantajien julistamassa työsulussa
10. Liiton hallitus voi vapauttaa ammattiosaston jäsenen jäsenmaksuista myös muusta edellä mainittuihin rinnastettavasta painavasta syystä.
11. Jäsenmaksuvapautuksesta tehdään ilmoitus jäsenrekisteriin. Jäsenmaksuvapautuksella oleva säilyttää jäsenoikeutensa ammattiosastossa.

5 § Hallinto

Kokoukset

1. Ammattiosaston sääntömääräisiä kokouksia ovat kevät- ja syyskokous. Syyskokous pidetään loka–joulukuussa ja kevätkokous maaliskuu–huhtikuussa. Ammattiosaston kevätkokous voi päättää pitää vähintään kaksi (2) viikkoa ennen syyskokousta ehdokkaidenasettelukokouksen, jossa asetetaan ehdokkaat syyskokouksen valinnoiksi.
2. Ammattiosaston syyskokous, kevätkokous ja mahdollinen ehdokkaidenasettelukokous kutsutaan koolle viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta ja muut kokoukset vähintään kolmea (3) vuorokautta ennen kokousta.
3. Ammattiosaston kokoukset kutsutaan koolle joko työpaikkojen ilmoitustauluilla, liiton tai ammattiosaston kotisivuilla, tai vaihtoehtoisesti henkilökohtaisella kutsulla. Ammattiosaston syyskokous voi päättää, että kokouksesta on ilmoitettava näiden vaihtoehtojen lisäksi myös jollakin muulla tavalla.
4. Ammattiosaston kokous tai hallitus voi päättää, että ammattiosaston kokouksiin on mahdollista osallistua tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuväli-

neen avulla, tai kokous voidaan järjestää kokonaisuudessaan etäyhteyksin. Jos kokouksiin on mahdollista osallistua edellä mainitulla tavalla, on siitä mainittava kokouskutsussa.

5. Syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:
  - a. hyväksytään seuraavalle kalenterivuodelle toimintasuunnitelma ja talousarvio;
  - b. päätetään hallituksen jäsenille ja toimihenkilöille maksettavista korvauksista;
  - c. päätetään hallituksen toimikauden pituus;
  - d. valitaan hallituksen puheenjohtaja ja hallituksen muut varsinaiset jäsenet ja varajäsenet;
  - e. valitaan yksi tai kaksi tilin-/toiminnantarkastajaa ja heille varahenkilöt;
  - f. päätetään jaostojen perustamisesta;
  - g. päätetään, ilmoitetaanko ammattiosaston kokouksista näissä säännöissä jo olevien tapojen lisäksi jollakin muullakin tavalla;
  - h. käsitellään työpaikkojen edunvalvontaan ja luottamushenkilövalintoihin liittyvät asiat;
  - i. käsitellään muut syyskokoukselle esitetyt asiat.
6. Kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:
  - a. esitetään tilinpäätös ja vuosikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
  - b. luetaan tilin-/toiminnantarkastajien tarkastuskertomus;
  - c. päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille;
  - d. päätetään mahdollisen ehdokkaidenasettelukokouksen pitämisestä;
  - e. käsitellään muut kevätkokoukselle esitetyt asiat.
7. Ammattiosaston ylimääräinen kokous pidetään, jos ammattiosaston kokous niin päättää tai sen hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka vähintään yksi kymmenesosa (1/10) ammattiosaston äänioikeutetuista jäsenistä sitä ilmoittamansa asian käsittelyä varten hallitukselta kirjallisesti vaatii.
8. Ammattiosaston kokouksessa tulee päätökseksi asiakysymyksissä se mielipide, joka on saanut taakseen yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan

tulee päätökseksi se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja ilmoittaa kannattavansa. Vaaleissa tulevat valituiksi enimmät äänet saaneet; jos valittavana on vain yksi henkilö, valituksi tulemiseen tarvitaan yli puolet annetuista äänistä. Tasatulos ratkaistaan arvalla. Kokous voi kuitenkin päättää, että vaalit toimitaan liiton sääntöjen 5 §:n mukaista suhteellista vaalitapaa käyttäen.

9. Jokaisella ammattiosaston varsinaisella jäsenellä on ammattiosaston kokouksessa äänioikeus ja yksi ääni.
10. Ammattiosaston jäsen voi tehdä ehdotuksen osaston kokouksessa päätettävästä asiasta ammattiosaston hallitukselle.

Hallitus

11. Ammattiosaston hallituksena toimii syyskokouksessa yhdeksi (1) tai kahdeksi (2) kalenterivuodeksi kerrallaan ammattiosaston varsinaisista jäsenistä valittu hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja, jota kutsutaan myös osaston puheenjohtajaksi, ja vähintään neljä (4) sekä enintään 20 muuta varsinaista jäsentä. Jokaiselle hallituksen jäsenelle valitaan henkilökohtainen varajäsen tai 4–20 yleisvarajäsentä. Jos hallituksen toimikaudeksi päätetään kaksi (2) vuotta, voi puolet hallituksen jäsenistä olla vuosittain erovuoroisia. Mikäli ammattiosaston hallituksen jäsen siirtyy pysyvästi pois ammattiosaston järjestämis- ja sopimus-alalta, eroaa tai erotetaan ammattiosastosta, hänen jäsenyytensä hallituksessa lakkaa heti ja varajäsen kutsutaan hänen tilalleen.
12. Hallituksen varsinaisista ja varajäsenistä vähintään kolme neljäsosaa (3/4) tulee olla työmarkkinoiden käytettävissä olevia ammattiosaston jäseniä.
13. Hallituksen järjestäytymiskokous on pidettävä ennen toimikauden alkua. Tässä kokouksessa hallitus valitsee varapuheenjohtajan ja sihteerin sekä muut tarvittavat toimihenkilöt. Varapuheenjohtajan ja sihteerin tulee olla hallituksen varsinaisia jäseniä. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja sihteerin tulee olla työmarkkinoiden käytettävissä olevia ammattiosaston varsinaisia jäseniä.

Hallituksen tehtävät

14. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä tai esteellisenä ollessaan varapuheenjohtajan kutsusta tai kun vähintään kolmannes (1/3) hallituksen jäsenistä sitä pyytää.

Hallitus on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet hallituksen muista jäsenistä on läsnä.

Ellei näissä säännöissä ole muuta määrätty, hallituksen kokouksessa tulee päätökseksi asiakysymyksissä se mielipide, joka on saanut taakseen yli puolet annetuista äänistä. Vaaleissa tulevat valituiksi enimmät äänet saaneet; jos

valittavana on kuitenkin yksi henkilö, valituksi tulemiseen tarvitaan yli puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee asiakysymyksissä puheenjohtajan mielipide ja vaaleissa arpa.

15. Ammattiosaston kokous voi erottaa hallituksen jäsenet epäluottamuksen perusteella. Kokouksen on erityisesti harkittava hallituksen jäsenen erottamista, jos tämä on ilman hyväksyttävää syytä poissa kolmesta (3) peräkkäisestä kokouksesta. Erottamisasiasta on mainittava kokouskutsussa.
16. Jos hallituksen varsinainen jäsen eroaa tai erotetaan tehtävästään, hänen tilalleen tulee joko henkilökohtainen varajäsen tai yleisvarajäsen siinä järjestyksessä, kun varajäsenet on merkitty syyskokouksen pöytäkirjaan.
17. Hallituksen tehtävänä on hoitaa ammattiosaston asioita sekä edustaa sitä. Hallituksen on valvottava, että ammattiosaston omaisuutta hoidetaan luottavasti ja ammattiosastolle edullisesti. Hallituksen tulee hyväksyä ammattiosastolle toiminta- ja talousohjesääntö.

Ammattiosaston työhuonekunta

18. Työhuonekunta on ammattiosaston rekisteröimätön alaosasto ja se toimii ammattiosaston hallituksen alaisena.
19. Työhuonekunnan toiminnasta ja tehtävistä määrätään tarkemmin liiton hallituksen vahvistamissa työhuonekuntien toimintaohjeissa.

6 § Tilikausi ja tilin-/toiminnantarkastajat

1. Ammattiosaston tilit päätetään kalenterivuositain.
2. Ammattiosastolla on yksi (1) tai kaksi (2) tilin-/toiminnantarkastajaa ja heille varahenkilöt, jotka kaikki valitaan syyskokouksessa tarkastamaan seuraavan vuoden hallinto ja talous.
3. Hallituksen on luovutettava menneen kalenterivuoden tilit tarpeellisine asiakirjoineen hyväksymisen jälkeen tarkastajille viimeistään kuukautta ennen kevätkokousta. Tilin-/toiminnantarkastajien on annettava asiakirjat takaisin lausuntonsa kera viimeistään kaksi (2) viikkoa ennen kevätkokousta.

7 § Yleisiä määräyksiä

1. Ammattiosaston nimen kirjoittavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri aina kaksi (2) yhdessä. Hallitus voi antaa nimenkirjoitusoikeuden myös muille niin, että nämä kirjoittavat nimen yhdessä jonkun toisen nimenkirjoittajan tai nimenkirjoittajaksi määrätyn kanssa.
2. Muutoksia näihin sääntöihin voidaan tehdä ammattiosaston kokouksen päätöksellä 2/3 enemmistöllä. Sääntöjen muutokselle on saatava ennen asian käsittelyä ammattiosaston kokouksessa liiton hallituksen hyväksyminen.
3. Ammattiosasto voi erota liiton jäsenyydestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti liiton hallitukselle tai sen puheenjohtajalle taikka ilmoittamalla siitä liittovaltuuston kokouksessa pöytäkirjaan merkittäväksi. Päätös liitosta eroamisesta on tehtävä kahdessa (2) peräkkäisessä ammattiosaston kokouksessa, joiden välillä on oltava vähintään seitsemän (7) päivää. Eroamista koskeva esitys hyväksytään, jos sitä kannattaa jälkimmäisessä kokouksessa vähintään 3/4 äänestyksessä annetuista äänistä

Eroilmoitukseen on liitettävä pöytäkirjat niistä ammattiosaston kokouksista, joissa eroamisesta on päätetty.

Ammattiosaston jäsensuhde päättyy sen kuukauden lopussa, jona eroamisesta on ilmoitettu. Ammattiosasto on kuitenkin vastuussa liitolle eräntyneistä maksuista tämän jälkeenkin.

4. Ammattiosaston purkamisesta on ilmoitettava liiton hallitukselle.

Päätös ammattiosaston purkamisesta on käsiteltävä kahdessa (2) vähintään kahden (2) viikon välein pidettävässä ammattiosaston kokouksessa. Mikäli purkamisesta äänestetään, purkamista koskeva ehdotus hyväksytään, jos sitä kannattaa jälkimmäisessä kokouksessa vähintään 3/4 äänestyksessä annetuista äänistä.

Ammattiosaston jäsenet kutsutaan purkamiskokoukseen vähintään kaksi (2) viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, että kokouksessa käsitellään osaston toiminnan purkamista.

Kun ammattiosasto puretaan, sen asiakirjat ja muu omaisuus luovutetaan liitolle. Jos osasto on kuitenkin päättänyt purkautumiskokouksessaan siirtää omaisuutensa toiselle, toimintaansa jatkavalle ammattiosastolle, päättää liiton hallitus jatkotoimista.